

Največji slovenski dnevnik v Zdrženih državah. Velja za celo leto \$5.00. Za pol leta 3.00. Za New York celo leto 6.00. Za inozemstvo celo leto 7.00.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sunday and legal holidays. 75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 34. — ŠTEV. 34.

NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 10, 1920. — TOREK, 10. FEBRUARJA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

ČIKAŠKI VELEKLAVNIČARJI SO PRIVOLILI V ZVEZNO KONTROLO

DRUŽBA PETIH VELEKLAVNIČARJEV JE VOLJNA SPREJETI NAČRT ZA USTANOVLENJE KOMISIJE, KI BO ZAGOTOVILA PRIMERNE DOBIČKE ZA VELEKLAVNIČARJE TER PRIMERNE CENE ZA KONSUMENTE.

Chicago, Ill., 9. februarja. — Napori ljudi, ki so hoteli ugotoviti temeljne vzroke visokih življenjskih stroškov ter pospešiti konstruktivno gibanje, potom katerega naj bi se enkrat za vselej ustavilo profitirstvo ter zagotovilo primerne cene za glavne življenske potrebščine, so obradili sadove, v kolikor pridejo pri tem v poštev načelniki petih velikanskih korporacij, ki kontrolirajo veleklavniško industrijo.

Veliko petorico se je dolžilo, da ne obvladujejo mesne industrije, temveč da pridobivajo polagoma kontrolo tudi nad drugimi živili, ki so neobhodno potrebna.

Prvikrat v zgodovini se je poročevalcu "World" posrečilo spustiti se v pogovor s temi petimi veleklavničarji glede tega bistvenega vprašanja. Vsi so se izrazili, da se ne bodo borili proti tozadevni zakonodaji, temveč da so pripravljene podvreči se nadzorstvu primerne ustanovljene komisije, ki bi bila organizirana približno tako kot je Public Service Commission.

Do današnjega dne so se klavničarji po celi deželi pokorili korakom vlade, kojih namen je bil regulirati ali kontrolirati jih. Številni med njimi, ki se niso spoznali javnega značaja njih poslov, so bili prav do zadnjega mnenja, da je njih industrija strogo privatnega značaja. Veleklavničarji so se bali take zakonodaje predvsem raditega, ker so domnevali, da bo njih industrija, za katero je bilo treba cele generacije, da so jo zgradili, podvržena tako drastičnim političnim vmešavanjem, da bo uničena.

Teh pet korporacij, ki so prodale tekem preteklega leta blaga v vrednosti treh ali štirih tisoč milijonov dolarjev, čeprav trdijo, da niso imeli dobička kot četrt centa pri vsakem funtu, bo podrejenih, če se bodo tozadevna prizadevanja uresničila, javnemu nadzorstvu glede metod in financiranja, da se zagotovi tem potom javnosti najnižje mogoče cene za te produkte ter pazi nato, da bodo imeli veleklavničarji le primerne dobičke.

Newyorški "World" je mnenja, da bomo vedno stali pred brezupno mešanico obdobjev, kritična in zmede, če se ne bo storilo korakov, da se ugotovi avtoritativna in neoporečna dejstva in avtoritativne številke, na katerih temelje cene.

Z drugimi besedami mora imeti narod kako avtoritativno metodo, potom katere naj bi izvedel vsi resnice glede osnovnih potrebščin življenja. Dokler se kaj takega ne bo storilo, bo konsument vedno na nejasnem glede primerne cen za glavne življenske potrebščine.

Vse to je poročevalce predložil petim veleklavničarjem. Rekel je, da veleklavničarji lahko oglašujejo v listih ter izjavljajo, kako majhen dobiček imajo pri posameznem funtu, da pa ostane navadni konsument še vedno neveren Tomaž, kateremu je treba natančno vse dokazati.

Rekel je, da se jim ni treba ničesar bati od take avtoritativne komisije, v kateri bi bili zastopani tudi konsumenti, če nimajo v resnici ničesar, kar bi morali prikrižati.

Veleklavničarji so nato izjavili, da so pripravljene sprejeti tak program in sedaj je treba le še spraviti celo zadevo pred kongres, ki naj bi uveljavil tozadevno zakonodajo.

ČIKAŠKI DEMOKRATI ODOBRAVAJO EDWARDSA.

Chicago, Ill., 9. februarja. — Governor države New Jersey, Edwards, ki je "mokri" demokratični kandidat za predsedništvo, ima tudi v Chicagu svoje pristavice. Sprejelo ga je kot kandidata csem okrajnih organizacij.

Sklep društev je bil storjen brez ozira na želje političnih bosov, ki kontrolirajo te organizacije.

ANGLEŠKI PARNIK SE JE POTOPIL.

Halifax, N. S., 8. februarja. — Sredi Atlantika se je potopil angleški parnik Bradboyne, ki je plul iz New Yorka proti Cherbourgu. Na neki mimovozeči parnik se je rešilo trindvajset oseb, ostali so pa vtonili.

ZIDJE HOČEJO BITI ŠPANCI.

Madrid, Španjska, 9. februarja. Semkaj je dospela delegacija Židov iz španskega ozemlja v Maroku s peticijami, v katerih se proš, naj se da Židom v Maroku špansko državljanstvo.

NEMIRI NA KITAJSKEM.

Washington, D. C., 9. febr. — Poročila, ki so dospela v tujakajenje mesto kažejo, da vlada v an-

gleških oficijelnih krogih precejšno vznemirjenje vsled poročil iz Daljnega iztoka, da širijo različna plemena na Kitajskem svojo kontrolo in da omejuje davku podvrženo ozemlje kitajske vlade na tak način, da so prebivalci dotičnih pokrajin odpravljali vsaki pekorščini napram vladi ter stobili povsem javno na stran ustanov.

GOMPERS PRAVI, DA JE KONGRES POVZROČIL DRAGINJO.

Washington, D. C., 9. febr. — Danes popoldne je rekel Samuel Gompers nekemu časnikarskemu poročevalcu: — Kongresu se je popolnoma izjalovilo ščititi ameriški narod pred draginjo. Le vprašajte kateregakoli državljan ali katerokoli gospodinj, kakšno mnenje ima o kongresu, pa boste slišali resnico. Kongres ni ničesar opravil proti velikim trustom in izkoriščevalcem.

ANGLEŠKI BATALJON JE OKUPIRAL PRISTANIŠČE GDANSK.

Berlin, Nemčija, 9. februarja. Danes je dospel v Gdansk prvi oddelek nekega angleškega bataljona, ki bo začasno okupiral to mesto. Nemške čete so bile odšle v nedeljo.

Paris, Francija, 9. februarja. Medzavezniška komisija, kateri načeljuje general Lerond, bo noč odpotovala v gorenji del Šlezije. Komisija bo vladala provinco in organiziral ljudsko glasovanje.

Mrs. W. F. Morgan, žena uglednega newyorškega brokerja, ki je izgorela, ko je hotela rešiti iz požara svoji dve hčeri. Tudi otroka sta našla smrt v ognju.

NEMCIJA IZRABLJA ZAHTEVE ZAVEZNIKOV

Erzberger je izjavil, da je skušal odločiti eno zavezniško silo s pomočjo zadeve vojnih kriminalcev.

London, Anglija, 9. februarja. Nemčija je skušala doseči, da bi se vsaj ena izmed zavezniških sil odločila od ostalih z ozirom na vprašanje izročitve vojnih kriminalcev in sicer tem potom, da je ponudila sklenitev pogodbe z dotično silo. To izjavo se pripisuje Matiji Erzbergerju, nemškemu podkanceljarju ter finančnemu ministru. Berlin je poročevalce Daily Mail je sporočil, da je izjavil Erzberger naslednje: — Šel sem tako daleč, da sem bil pripravljen kupiti odpoved te zahteve, tikajoče se izročitve in sicer za ceno žrtve druge vrste. Pogajal sem se z eno izmed zavezniških sil ter izjavil, da sem pripravljen skleniti pogajanja, če bi bila ta sila v stanu izvajati svoj uplyt tudi na druge zavezniške sile. Nesreča pa je hotela, da se ni držalo obljube, dane enemu mojih tovarišev v ministrstvu ter meni samemu.

Poročevalce Daily Mail je izvedel, da so bila pogajanja zgolj tehnične narave, da niso nasprotovale duhu mirovne pogodbe in da je nemška vlada domnevala, da so bili o- teh pogajanjih čvčeni tudi ostali zavezniški. London, Anglija, 9. februarja. V poloficijelnem ugotovili, ki je bilo izdano danes, se govori o 'nesporazumu' z ozirom na seznam Nemcev, kojih izročitev zahtevajo zavezniški. Glasi se, da v Angliji niso videli francoskega in belgijskega dela tega seznama in da se vsled tega ne more zahtevati, da bi Anglija brezpogojno podpirala take nepoznane sezname, ki bi morali biti ugotovljeni potom dogovora med zaveznički. Dostavlja se, da je ostal angleški vesnam neizpremenjen in da obsega vsa imena, ki so bila na vedena kot v pričetku.

KOLIKO JE DOLŽNA REPU. BLIKA MEHIKA.

Mexico City, Mehika, 9. febr. — Državni zakladničar Luis Cabrera je izjavil, da znaša narodni dolg Mehike 425,739,801 peso.

BOLJŠEVIKI SO ZASEDLI ODESO

Ko so Angleži zapustili Odeso, so jo zasedli boljševiki. — Begunci na krovu ameriških ladij.

London, Anglija, 9. februarja. Soglasno z brežičnim brzojavnim sporočilom sovjetske vlade v Moskvi so boljševičke čete zmago- slavno stopile v Odeso.

Sporočilo boljševikov se glasi: — Izvojevali smo si svojo pot v Odeso. V smeri Stravropolja smo zasedli Konstantinovko in Blagodatnoj. Stavropol leži 250 milj preko reke Dona ter štirideset milj od glavne železnice v Kavkazu.

Poročilo Associated Press iz Carigrada od sobote pravi, da pravijo poročila iz Odesa, da je pričelo inozemsko prebivalstvo zapuščati mesto že v petek. Angleške bojne ladje so streljale preko mesta skozi celi dan in boljševiki so se nahajali v razdalji štirih milj od mesta. Angleški bojni ladji "Ajax" in "Marlborough", lahka križarka "Ceres" in ameriški rušilec "Talbot" se nahajajo v Odesi.

Dvesto bolnih ljudi ter 150 beguncev iz Odesa se je spravilo na krov ameriške trgovske ladje "Navahoe", kot se glasi v teh poročilih. Politika je bila, da se najprvo odstrani bolne in ranjene, nato ženske in otroke ter konečno vse, ki so javno nasprotovali boljševikom.

Socijalisti na Poljskem so izjavili, da bo proglašena po celi Poljski splošna stavka, če bo vlada zavrnila boljševiško mirovno ponudbo. Tako se glasi v poročilih, ki so prišla iz Varšave. Glasi se, da bodo delavske stranke podpirale tako gibanje.

Tokio, Japonska, 9. februarja. Poroča se o boljševiških ustajah proti Japoncem na otoku Sokolunu. Napadene so bile važne japonske rudarske in petrolejske naprave. Na pozorišče nemirov je bil odposlan oddelek tridesetih sanj z vojaštvom.

BOJAKI NABOČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVIK V ZDR. DRŽAVAH.

BOLJŠEVIKI OB KASPIŠKEM MORJU

Boljševiki so zasedli mesto Krasnovodsk na istočnem bregu tega morja. Poljaki pripravljene na mir.

London, Anglija, 7. januarja. Boljševiki so zasedli Krasnovodsk na istočni obali Kaspiškega morja. — kot se glasi v brežičnem brzojavnem sporočilu iz Moskve. V poročilu se glasi nadalje, da napredujejo boljševičke čete ob obali Črnega morja dvajset milj severoiztočno od Odesa.

Varšava, Poljska, 7. februarja. Soglasno s poročilom, katero je postal večeraj poljedelski minister za zunanje zadeve Patek, ruske- mu ministru za zunanje zadeve Čičerinu, bo pričela poljska vlada razmišljati o mirovni ponudbah, katere je stavila ruska sovjetska vlada.

Varšavski listi so za to, da se prično tozadevna pogajanja takoj.

London, Anglija, 7. februarja. Ameriški mornariški vojniki so danes nastopili ko so skušali japonski vojniki preprečiti, da bi revolucionarne čete artilerije ruske generalnega gubernija Rozanova. To se je zgodilo potem, ko so revolucionarji zavzeli mesto. Tako se glasi v posebnih brzojav-kih ki je prišla iz Vladivostoka na tujakajni "Mail". General Rozanov je konečno ušel ter pribežal na krov neke japonske bojne ladje ki se je nahajala v pristanišču.

ČUDNA VEST IZ VATIKANA.

Dunaj, Avstrija, 9. februarja. Potom objave, ki bo proglašena še tekem tekočega meseca in katero je odobril baje papež, se bo uveljavilo zopetno poroko razporočenih in avstrijski republikli. V katoliških krogih je namreč v zadnjem času prevladoval strah, da bodo številni katoliški razporočeni zapustili sploh katoliško cerkev, kajti duhovniki so takim izjavili, da jih ne morejo poročiti in da se morajo poročiti civilno, to je pred javnimi oblastmi.

Člani katoliškega svečeništva so bili precej presenečeni vpriču tega poročila, da namerava katoliška cerkev avtorizirati zopetno poroko razporočenih v Avstriji. Splošno se je dajalo izraza mnenju, da se tiče dekret najbrž le zopetne poroke istega razporočene- ga para, čeprav bi tudi to nasprotovalo dosedaj ustanovljeni politiki katoliške cerkve.

ADMIRAL PEARY JE ZBOLEL.

Washington, D. C., 9. febr. — Podadmiral Robert E. Peary, slavni arktični raziskovalec ter razkritelj severnega tečaja, ki se nahaja kot bolnik v mornariški bolnici, kamor so ga privedli ker trpi na močni slabokrvnosti in ki se je podvrzel uspešni transfuziji prvic, se počuti daines nebolniko boljše.

Čeprav je trpel admiral Peary na tej bolezni že dve leti, je postalo njegovo zdravstveno stanje opasno čelo tekem zadnjih par dni. Neki uslužbenec bolnice je dal na razpolago svojo kri in stanje admiral se je toliko izboljšalo, da bo najbrž lahko zapustil bolnico v par dneh.

ZAVEZNIKI V BERLINU ZA STRAŠENI.

Berlin, Nemčija, 9. februarja. Takozvana varnostna policija je bila določena, da nadzoruje hotele in palače, v katerih stanujejo angleške in francoske komisije, da zavarujejo slednje pred mogočimi napadi.

NEMČIJI NE PREOSTAJA DRUGEGA KOT ZDRUŽITI SE Z RUSIJO

TO STALIŠČE ZAGOVARJA RADEK V LISTU "ZUKUNFT" — PODPIRAJO GA CELO KONSERVATIVCI. — VSE STRANKE, TUDI NEODVISNI SOCIJALISTI SE OKLEPAJO VLADE. — SOVJETNA IDEJA NE BO ŠE TAKO HITRO ZMAGALA PO OSTALIH DEŽELAH. — POROČA KARL H. VON WIEGAND.

Berlin, Nemčija, 9. februarja. — Zavezniki so silno razburili Nemce, ker zahtevajo od njih, da jim morajo izročiti gotovo število oseb v svrhu procesiranja. V slučaju, da bi Nemčija izpolnila to zahtevo, bi bila lahko celemu svetu v posmeh in zaničevanje. Nemčija mora poiskati kak izhod in ga bo najbrže dobila. Vedno bolj prevladuje prepričanje, da se edinole na ta način zamore rešiti, če se združi z boljševiško Rusijo.

— Roko v roki z Rusijo — je geslo, katerega je vsak dan bolj pogosto slišati.

V zadnji številki Hardenovega lista "Zukunft" je bil objavljen članek Karla Radeka. Ta izvrsten boljševiški agitator, ki je bil v Nemčiji že več mesecev zaprt, poziva javno Nemčijo, naj se pridruži Rusiji.

Najprej povdarja prednosti, ki bi nastale vsled te zveze in odločno izjavlja, da bi ne bila ta zveza naperjena proti zaveznikom. Splošno prevladuje mnenje, da govori Radek v imenu svojega gospodarja, ministrskega predsednika Lenina.

Tudi Harden sam deluje v tem zmislu ter poskuša dokazati, da Nemčiji res ničesar drugega ne preostaja. Merodajni faktorji pritiskajo na zunanje ministrtvo, hoteč ga pridobiti zase. Tudi del konservativcev je zato, dočim večina, katero vodi Ludendorff, noče ničesar slišati o Rusiji. Upati je pa, da bo Ludendorff kmalo popustil, kajti izgubil je že vse upanje, da bi zavezniki šli zaeno z Nemčijo v boj proti boljševikom.

Harden pravi, da je misel na nemško-rusko zvezo danes bolj vtemeljena kot je bila prejšnjo spomlad.

Nemčija potrebuje Rusijo in Rusija potrebuje Nemčijo — piše v uvodu. Le pomislite, koliko časa se je ponujala Nemčija zaveznikom, da bi jo napravili kot ščit proti boljševikom. Toda zavezniki so ignorirali vse njene ponudbe.

Radek vprašuje:

— Kaj bi mogli odgovoriti zaveznički, če bi jim nemški zunanji minister Mueller javno rekel: — Vi nam ne morete dati te ali one surovine, toda Rusija nam jo lahko da. Vi izganjate nemške inženire, Rusija jim pa ponuja službo. Pošten, kot sem bil izza sklenitve izjavljam, da moram surovino tam vzeti, kjer jo zamorem dobiti. Nemškemu narodu moram dovoliti, da si tam služi svoj kruh, kjer si ga more služiti.

Zavezniki ne morejo prezreti tega dokaza in ne morejo ničesar opraviti proti Nemčiji. To bi jim bilo v dokaz, da morajo računati žnjo. Po mojem mnenju ne bo v tem letu prodrla sovjetska ideja v Angliji, Franciji in Ameriki, ampak politične in gospodarske razmere v tej deželi se bodo končale z veliko krizo.

"SLAVČEVA" MAŠKERADA. CHAMP CLARK BO SPEJEL NOMINACIJO.

Washington, D. C., 8. febr. — Champ Clark se odpravil v svojo domačo državo kjer bo imel govore v kongresni kampanji. Pred svojim povratkom v glavno mesto se bo odločil, če bo sprejel demokratično predsedniško nominacijo ali bo pa kandidiral za senat.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Isvrbujemo denarna isplačila popolnoma samseljive in sodanjim razmeram primerne tudi hitro pe celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je sosedeno po italijanski armadi. Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kako mogoče zamude v isplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

100 lir \$ 7.00
300 lir \$19.50
500 lir \$31.25
1000 lir \$62.50
Denar nam pošlajte je najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft. TVERKA FRANK SAKNER.

NOVA ZVEZA ZA IZ PLAČEVANJA DENARJA

Naše denarne pošiljatev razpošilja in izplačuje sedaj po celi Jugoslaviji "Kraljevi poštni čekovni urad" v Ljubljani; to je tak državni zavod, kakor je bila C. k. poštna hranilnica na Dunaju, katera je mnogo let pred svetovno vojno izplačevala naše denarne pošiljatev širom avstro-ogrske monarhije. Jamčimo za vsako denarno pošiljatev, toda za kako mogoče zamude v isplačilu, ki bi so povzročile po drugih, bres naše krivde, pa ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

100 kron \$ 6.00
200 kron \$ 11.20
5,000 kron \$ 56.00
10,000 kron \$111.00
Osnovne cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi. Denar nam pošlajte je najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft. TVERKA FRANK SAKNER.

Kako so bili Lahi favorizirani na skodo Jugoslovanov

Do leta 1866 je Avstrija hotela igrati v Italiji vlogo laške "Vormach". Podlaga za to sta ji dajali njeni dve, čisto laški provinciji, Lombardija in Benečija. To podlaga pa je ojačala s tem, da je predstavljala kot laški provinciji ne samo laški Trento, temveč tudi svoje jadranske provincije (Goriško-Gradišansko, Trst, Istro in Dalmacijo). V smislu te politike se je ona v teh krajih posluževala v upravi skoraj izključno le laškega jezika. Vsi javni uradi so uradno laški (v Istri, Dalmaciji in Trentu se na sodišču niti nemške vloge sprejemati niso smele) in laške so bile tudi skoro vse šole.

Ta politika se je nadaljevala tudi po izgubi onih dveh italijanskih provincij. Avstrija se ni hotela odreči definitivno svojim aspiracijam v Italiji. Vrhu tega so prišli iz odstopljenih provincij laški uradniki, ki so ostali zvesti Avstriji in ki so našli službe v jadranskih provincijah.

Še bolj pa se je akcentuirala italofilska politika v upravi teh provincij, od kar se je sklenila trovezje. Z ozirom na Italijo se je v upravi opuščalo vse, kar bi moglo žaliti občutljivost avstrijskih Lahov. Ti pa so smatrali zaželenje svojih pravic vsako, i najmanj vpoštevane slovenskega elementa. Vsako šolo, ki je bila ustanovljena v jugoslovanskih krajih, imenovala kakoga slovenskega uradnika, uporabo kakoga slovenske besede v uradih, v občevanju s slovenskimi strankami so primorski Lahi razkricali kot atentat na svojo narodno posest in so klicali na pomoč laško vlado, ki je tudi res mnogokrat intervenirala. Znano je kako v Crispi v tem oziru izvršil presijo na avstrijsko vlado s posredovanjem Bismarckovim. Jugoslovanom so se odrekale najprimernejše ljudske šole, na sodiščih so bili zaslišani potom tolmače, a razsodbe so se razlašale v laškem jeziku in v nekaterih slovenskih okrajih na Goriškem v nemškem.

Do zadnjega časa je izhajal službeni list "L'Osservatore Triestino" v Trstu edinole v laškem jeziku, akoravno je velika večina Primorja slovenske narodnosti. Po laški okupaciji se je spremenil le grb: v ostalem ni bilo treba niti najmanjše spremembe.

Napisi na tržaških sodiščih, ki so bila namenjena tudi velikim slovenskim teritorijem, so bili le laški. Na namestništvu, torej na najvišji administrativni oblasti, sploh ni bilo napisov, da ne bi nemški ali slovenski napis žalil Italijanov.

V mestu Trstu niso mogli Slovenci izposlovati za kakih 2500 slovenskih otrok niti ene slovenske javne ljudske šole, dočim so Lahi razven univerze imeli vse šole in so smeli na graški in ino-mostski univerzi polagati izpite v laškem jeziku. Vlada jim je vzdrževala laško obrtno šolo in trgovsko in navtično akademijo in je bila pripravljena prevzeti tudi občinsko laško gimnazijo in realko, ki jih pa laški občinski svet iz političnih razlogov ni hotel izročiti. Svoje šole so si morali Slovenci drževati iz privatnih sredstev. Vsi napori Slovencev za doseg javnih šol so ostali pri vladi brezuspešni, ker se ni hotela zamediti Italijanom.

Velika večina uradnikov je bila laška ne samo po jeziku, temveč tudi po mišljenju in je pri volitvah podpirala najradikalnejšo laško stranko. Celu najvišji uradniki, n. pr. namestniki Dopreca in Rinaldini so se odlikovali po svoji poitaljančevalni politiki; nemški namestnik Hohenlohe pa je bil leta 1915 na zahtevo Lahov iz Trsta odстранjen.

Mesto Trst je živato tako obširno avtonomijo kakor nobeno drugo mesto v Avstriji. Imelo je na podlagi takozvanega statuta od državne uprave skoraj popolnoma neodvisno zakonodajno moč. Na tako važnem šolskem polju je bil tržaški mestni svet, oziroma mestni odbor popolnoma avtonomen. Vstanavljanje šol, določevanje učnega jezika, imenovanje učiteljskega osebja je spadalo v njihovo izključno kompetenco. Le v pedagogičnem oziru je državna oblast izvrševala neko nadzorstvo, ki je pa bilo zelo problematične vrednosti. Tudi v stavnih stvareh ni imela državna oblast nikake ingerence. Do malo let pred vojno je državna oblast prepuščala občinski upravi celo vse obrne stvari, med drugim tudi podeljevanje obrtnih koncesij, kar je občinski upravi dajalo neizmerno moč nad srednjim stanom.

Volilni red za občinski svet pa je bil zgrajen na plutokracijskih načelih. Laško-nacionalna buržoazija je vsled tega imela neomejeno gospodstvo nad mestom. Šele v zadnjih letih je vlada pripravila občinski zastop kot provincijalno zakonodajno oblast od tega, da je tudi širšim masam dovolila omejeno zastopstvo. Slovenski element je tvoril skoraj dve petini prebivalstva in vsled onega krivičnega volilnega reda ni mogel priti do neznatnega števila občinskih zastopnikov le v okolici.

Vkljub ustavi, ki je zagotavljala vsem narodom jezikovno enakopravnost, so bili Slovenci nasproti občinski upravi brezpravni. Vlada jih je na milost in nemilost prepuščala Lahom. V občinskih uradih so bile slovenske stranke izpostavljene najhujšemu zasmorvanju, ako so hotele govoriti slovenski. In vendar so omorali tam plačevali davke in se obdržali na nje v vseh vojaških stvareh. Tudi te dve panogi javne uprave je namreč državna oblast prepuščala občinski upravi. Iz občinskih uradov ni prišla niti ena slovenska beseda, a v mestnem svetu se je z brutalno silo potlačil vsak poizkus slovenskih zastopnikov, da bi se v razpravah posluževali slovenskega jezika.

Vse to je državna oblast ne samo trpela, temveč tudi v svojih uradih posnemala. Edinole na sodiščih se je v zadnjih letih vsaj deloma omogočila slovenskim strankam razprava v njihovem jeziku. Prej so se zasliševali s pomočjo tolmačev kakor kakki inozemci. V drugih uradih pa je suvereno vladal le laški in deloma nemški jezik. Vsa uprava je imela na zunaj laško lice; le v občevanju s centralnimi oblastmi so se uradi deloma posluževali nemškega jezika. Sodišča so občevala z najvišjim sodiščem na Dunaju skoraj izključno v laškem jeziku, dočim je bil slovenski jezik popolnoma izključen. Tudi najvišje sodišče je svoje razsodbe za Primorsko izdajalo večinoma v laškem jeziku, za neke slovenske okraje v nemškem, a niti ene v slovenskem.

Enako je bilo tudi pri avtonomnih zastopstvih. K delavski zavarovalnici proti nezgodam v Trstu je vlada priklopila tudi čisto slovenske kronovine Kranjsko in Dalmacijo, a ji je dala tak statut, da so Italjani imeli v zastopstvu pretežno večino. Ostale slovenske pokrajine je priklopila k nemškemu Gradcu. Na isti način je izročila Italijanom penzijski zavod za civilne uradnike. Na čelo tega poslednjega je imenovala voditelja laško nacionalne srfanke državnega poslancea dr. Pitacco, ki je pred laško vojno pobegnil v Italijo.

Očitno favoriziranje Lahov se je pokazalo v volilni reformi za dunajski parlament. Med vsemi avstrijskimi narodi so oni dobili relativno največje število poslancev.

Pri Lahih je prišel 1 poslanec na 40.394 prebivalcev, pri Nemcih na približno 41.000 prebivalcev, pri Slovencih na 67.000 prebivalcev in tako naprej v vedno rastoči proporciji, pri Malorusih celo šele na 140.000 prebivalcev. Da so se sploh mogli furnirati laški

Viljemove vizije

Viljem II. je v duhu predvideval svojo lastno tragedijo še od 30. julija 1914 dalje. Opazka, ki jo je napisal na neko brzojavko grofa Pourtalesa tega dne, bi bila mogla biti v nekaterih njenih delih ravno tako danes napisana. Brzojavka se je odposlala iz Petrograda 30. julija ob pol 5. uri zjutraj in jo je cesar sprejel zvečer istega dne. Pourtales je v tej brzojavki poročal o nekem pogovoru s Sazanovom. Sazanov je takrat zjavil, da mobilizacije ni mogoče več preklicati. Cesar je pripisal na brzojavko: "Če mobilizacije neka ni mogoče več razveljaviti, kar pa ne odgovarja resnici, zakaj je potem car tri dni kasneje zahteval moje posredovanje, ne da bi bil t odredbo omenil? To jasno dokazuje, da se je zdel mobilizacija celo carju sammu prenapregnena in da je car vsled tega, da bi pomiril svojo nenkrat prebujeno vest, pro forma napravil tak korak v Nemčiji, da stvarno mu je bilo znano, da ne more ničesar več izpremeniti, ker se ni čutil dovolj močnega, da bi postavil mobilizacijo. Lahkomiselnost in šibkost morajo strmoglaviti svet v strašno vojno, ki bi ga uničila. Mreža se nam nepričakovano zadržuje nad glavno. Z zasmehom doseže Anglija biljanten uspeh svoje protinemške politike, proti kateri smo se izkazali mi kot popolnoma nezmožni: Anglija nas je izolirala in iz naše zvestobe napravila Avstro-Ogrski je napravila zanko, da nas zadrigne".

RUMUNSE ČETE BODO ZAPUSTILE OGRSKO.

London, Anglija, 5. februarja. Tukajšnje rumunsko poslanstvo je izjavilo, da je rumunska vlada sklenila odpoklicati svoje čete iz Ogrske. Čete se bodo umaknile za ono črto, katero je označila pariška mirovna konferenca.

Je hujske.

— Vidiš torej, ljubi Jurij, da imam mnogo dobrih lastnosti. Imam le eno napako.
Jurij: — Katero?
— Kuhati ne znam.
Jurij: — O, le potolaži se; samo ne začni mi poskušati s kuhanjem!

Iz šole.

Učitelj: — Zakaj moramo stare ljudi spoštovati in ljubiti?
Cene: — Ker imajo stari navadno veliko denarja.

volilni okraj (na Primorskem namreč, izvzemši Furlanijo, ni nikjer kompaktnega laškega teritorija) so priklopili k tem okrajem tudi slovenska naseljenja z mnogimi tisoči Jugoslovanov.

Tudi proizvajanje volitev so imeli Lahi v svojih rokah in so to izrabljali v najgrše volilne mahinacije in nasilstva proti katerim ni vldp reagirala temveč njih celo podpirala. Tako je n. pr. leta 1897 ko so Lahi v Trstu napeli vse sile, da vržejo slovenskega kandidata tržaške okolice, in IV. mestnega razreda, podaljšali med volitvijo volilni čas v mestu za dve uri, dočim se je v okolici volitev zaključila. Na ta način so Lahi izvedli uspeh v okolici in uporabili vse sredstva, da so v podaljšanem času zmagali, uporabivši v to svrhu nedvignjene in nedostavljene volilne legitimacije.

Tudi na ekonomičnem polju je vlada favorizirala Laha. Za laška mesta je trosila milijone in milijone, dočim je slovenske okraje pustila mnogokrat celo brez najpotrebnejših cest. Javna dela je oddajala večinoma laških podjetnikom, celo laškim padnikom, kakor n. pr. velika in draga pristanišna dela v Trstu; gradnjo železnice (Trst-Beljak).

Dajala je nerazumno več subvencij laškim korporacijam nego jugoslovanskim; zlasti je trosila v to svrhu veliko v Furlaniji.

Lahi pa so se za to tudi izkazali hvaležnim. Njihovi zastopniki v dunajskem parlamentu so vodili oportunistično politiko; podpirali so vsako vlado. Italjani sami so svoje poslanice imenovali "uomini d'affari" in so odobrvali njihovo politiko.

Nač ni tako značilno za avstrijsko politiko napram Lahom nego dejstvo, da so celo takozvani iredentari dobivali in sprejemali visoka odlikovanja za svoje zasluge, kakor med drugimi Rizzi, bivši župan puljski in čežni glavar istrski in vitez Scaramaga, tržaški poslanec, dočim tržaški Slovenci niso bili nikdar deležni odlikovanj, na katera, v ostalem, niso aspirirali.

Ob izbruhu vojne leta 1914 je laško prebivalstvo tržaško privedlo patriotične demonstracije in je smelo nezakazano razsajati proti Slovanom. Demonstranti so napadli srbski konzulat in so razbili srbski grb.

Isti dan so vseučilišni dijaki na Dunaju hodili po dunajskih ulicah, držeč se pod pazduho s svojimi nemškimi tovariši in, pepevaje patriotične nemške in laške himne, so manifestirali pred Radeckega spomenikom.

Zilietto, zadrski župan, ki se danes odlikuje po svoji propagandi za združenje jadranskih dežel v Italijo, je ob isti priliki poslal vdanosno brzojavko cesarju Francu Jožefu I.

Tržaški in istrski Lahi so glasi ob začetku vojne, ovažali civilni in vojaškim oblastvom Slovence kat srbo- in rusofile in s tem povzročili mnogo aretacij in internacij.

Tako so se torej tudi ob tej priložnosti dunajske vlada in primorski Lahi našli združeni v sovraštvo proti Jugoslovanom.

Ali je obstajal most preko sedanjega Pacifika?

PROFESOR BRYAN KUŠA SLEDITI POTI PRAZGODOVINSKIH AZIJATOV, KI SO PRIŠLI PRED STOTISOČI LET PREKO POTOPLJENEGA PACIFIŠKEGA KONTINENTA TER ZGRADILI PIRAMIDE IN VELIKANSE RAZVALINE CENTRALNE IN JUŽNE AMERIKE.

Piše dr. W. H. Ballou.

Ali je obstajal v davnih prazgodovinskih časih obširen kontinent na mestu, kjer se steza sedanji Pacifični ocean ali Tiho morje, kontinent, ki je bil pokrit zelenimi gozdovi, prepreden z velikimi rekami, posejan z velikanskimi gorami in iz kamena zgrajenimi mesti, domovjem naroda te izgubljene dežele?

Profesor William A. Bryan, ki poučuje zoologijo in geologijo na kolegiju v Havaji, je prepričan, da je našel dokaze za obstoj takega kontinenta in sieer v obliki malih polžkov, ki žive le v sveži ali slani vodi, katere je našel na otoku Juan Fernandez, ki se nahaja v Pacifiku, zapadno od obali Južne Amerike.

Juan Fernandez je otok ki je postal slaven po celem svetu vsled Robinson Crusoe-a. Ta pustolovec ni bil prav nič bolj presenečen, ko je videl sledove nog v pesku kot je bil profesor Bryan, ko je našel te polžke. Ti polžki so bili popolnoma slični vrsti polžkov, katere je bil našel na Havajskem otočju, — a sedaj nastane vprašanje, kako so prišli preko tisoč milj morja ki se steza med obema skupinama otokov?

Trditve, da so bile gore, kojih vrhunci so sedaj otoki, nekč popolnoma nad pošino vode in da so predstavljale maso kontinenta, je izpostavljena vrjetnim ugovorom.

Če pa se bodo polžki, katere je našel profesor Bryan, izkazali kot popolnoma iste vrste kot so oni na Havajskem otočju, potera bo te predstavljalo zelo prepričevalen dokaz, da je v resnici obstajal tak kontinent. Nobenega sredstva ni, kako bi mogli drugače najti ti polžki svojo pot od Havajskega otočja pa na Juan Fernandez ali nasproti kot poteka reka. Če pa so obstajale reke, je morala obstajati tudi zemlja, po kateri so tekle te reke, to je zemlja ki se je stezala od Azije pa do sedanje Južne Amerike.

Za to teorijo je najti številne tehne opore. V tozadnevem pasu je najti namreč številne plitvine, kajti globina morja znaša na gortevih mestih le 400 čevljev. Slednje starodavnih plitvin je najti od Havaja v južno-iztočni smeri neprestano do nižje zapadne obale Južne Amerike. Nadaljna plitvina teče v iztočni smeri preko nižje Polinezije.

Mogoče je, da so se na tem poplujenem kontinentu porodile tako azijske kot centralno in južno ameriške civilizacije da je bilo isto človeško pleme, ki je ležalo pred naravnim kataklizmom, razcepljeno in da se je pozneje v teku tisočletij razvijalo po svoje na obeh straneh velikega vodvoja. Bolj vrjetno pa je, da so se človeška plemena, ki so nastala v Aziji, v poznejših časih selila naprej preko še obstoječega mosta ali še v obstoječih mostov.

Vsled pomanjkanja boljše teorije se je že pred dolgim časom sprejelo kot dejstvo, da je bil Novi svet prvotno obljuden od Azijatov, ki so prišli preko Beringove ceste. Ta ožina ki je široka le štirideset milj ter v zmskem času zamrzajena, je lahko služila kot prehod in teorija je bila vsled tega vrjetna. Proti tej teoriji pa so se pojavili tehtni pomisleki. Če bi bila ta teorija pravilna, kako pojasniti potem dejstvo, da ni bilo v dnevih Kolumba najti severno od Mehike nikake civilizacije, vredne tega imena, dočim je bilo najti v Mehiki, centralni Ameriki in v Peru narode z visoko razvitiimi umetnostmi, industrijami in celo književnostjo?

Kako pojasniti dejstvo, da so imeli ti napredni narodi tradicije in navade, ki so se povsem razlikovale od onih severoameriških Indijancev?

Vsi dokazi nas privajajo k sklepu, da ni bil njih plemski izvor isti kot oni severoameriških Indijancev. Kultura teh narodov je bila na presenetljiv način slična kulturam narodov južne Azije in severne Afrike in ta sličnost je prav posebno presenetljiva v stavbinstvu, kiparstvu ter oblikah verskega čaščenja. Sličnost se steza celo na božanstva sama.

Domnevati da so prišli prazgodovinski predniki teh narodov po celi poti iz severne Afrike, centralne in severne Azije in preko Berinkove ceste in da so se nato napotili v južni smeri v centralno in Južno Ameriko, ne da bi pustili za seboj severno od Mehike niti najmanjšega sledu svoje civilizacije, je videti na prvi pogled absurdno.

Ce pa se na drugi strani sprejme obstoj transpacifičnega kontinenta ali verige mostov, potem nam je takoj pojasnjena cela skrivnost. Potem lahko spoznamo Inkas Peruja, v Maja, Toltekih in Aztekih narode, ki so bili predstavljani iz ekvatorskih pokrajine novega sveta.

Profesor W. H. Holmes, glavni antropolog Smitsonian zavoda, pravi: —

Ko gremo proti jugu Amerike zavzame delo človeka tako raznolike in izvanredne oblike, da se pogosto stavi vprašanje, če so bila severna vrata edino sredstvo vstopa v starodavno Ameriko.

Raznolike in značilne so tudi sličnosti ki obstajajo med stavbinskimi in kiparskimi preostanki centralne Amerike in južno-iztočne Azije. V obeh pokrajinah so glavna poslopja starodavnih mest piramide na katere se pride po štirih strmih stopnjicah iz kamena, obdane od kačam podobnih balustrad ter pokrite z majhnimi svetilci.

Kamorkoli v Evropo --

lahko pošljete zabojc lid. z obliko in hrano, če jih pošljete v naše skladišče: EUROPEAN EXCHANGE CORPORATION, 78 Cortlandt Street New York City. Parniki gredo vsak teden.

Vsaka pošiljatev je garantirana --

od New Yorka pa do vrat nastojavnice kjerkoli v Evropi, ne da bi vam treba zato kaj več plačati. Nobsne obveznosti ali take.

Do 25 funtov \$1.25
Od 25 do 50 funtov 1.60, pri funtu
Od 50 do 100 funtov 1.90, pr funtu
Od 100 do 200 funtov 2.20, pri funtu
Od 200 funtov naprej 2.50, pri funtu

Vsi lahko zapokate obliko in hrano skupaj. V pisnu navedite naslov vsebino zaveja ali kište, njega vrednost ter pošljite pismo s čekom ali monyorderom v glavni urad:

EUROPEAN EXCHANGE CORPORATION
90 West Street Dept. 106 New York City

Pogosto se je opozorilo na dejstvo da nosijo obrabi modeliranih izklesanih kipov v južni Mehiki izrazito mongolski izraz in da se oči v številnih slučajih odločno poševne.

V Jukatannu, iztočnem polotoku Mehike prav tako kot v Kamodži v južno-iztočni Aziji, je najti v prazgodovinskih razvalinah kamnite plošče ter balustrade, katere podpirajo izklesane postavljene bradatih mož.

Narod Maja prazgodovinske Mehike je bil največji graditelj piramid kar jih je kdaj videl svet. Dočim so Babilonci in stari Egipčani zgradili na ducate piramid, so jih zgradili ti prazgodovinski Amerikanci na tisoče. Večših so izpremenili cele griče v piramide ter jih ojačili s pomočjo zidov. Kronali pa so jih s svojimi svetilci. Svetišča so imela ponavadi, poseben prostor, kjer se je doprinalo bogovem človeške žrtve in zidovi in stebri so bili okrašeni z brezštevilnimi izklesanimi človeškimi glavami.

Piramide Jukatana so povečini opremljene s stopnjicami, kot one starega Babilona. Nekateri teh piramid pa so imele prostore med stopnjicami izpolnjene z gladkim kamnom po egipčevskem načinu in na takih mestih se je nahajale gladka površina. V vsakem slučaju pa je bilo najti stopnjice, da je bilo mogoče priti na vrh piramide in do svetišča. Slavn Babilonski stolp je bil baje zgrajen po tem uzoru. Bil je nanovozgrajen trikrat. — Enkrat pod Nebukadnezarjem. — Ter bil tako čudovit, da so se ljudem zmešali jeziki, ki so skušali opisati njegova čuda.

Najboljše ohranjena med jukatanskimi piramidami je El Castillo ali grad Čičen-Itze. Temelj obsega 230 proti 190 čevljev in piramida je visoka osemdeset čevljev. Na vrhu je ravnina 60 čevljev v kvadratu in tam stoji svetišče, ki je visoko 28 čevljev. Do svetišča je mogoče dospeti po štirih stopnjicah, kojih vsaka je imela 92 stopnjice.

Če vzamemo kot gotov prejšnji obstoj zemeljskega mostu, si lahko tudi pojasnimo obstoj opic v tropični Ameriki. Lahko so prišli z južne Azije prav kot so prišla človeška bitja. Na isti način so lahko prišle tudi druge živali. Medvedovi južne Amerike so zelo sorodni onim južne Azije in jagvar južne Amerike je zelo podoben leopardu starega sveta.

Če si mislimo oni del domnevanega mostu, ki je zadel na Južno Ameriko s Havajskim otočjem vred, najdemo, da predstavljata dva glavna in konečna oboka velike vulkanske formacije. Havajsko otočje obstaja iz vrhuncev velikih ognjenikov in vsakemu je znano, da je še vedno opaziti tam močno vulkansko delovanje.

Na polovico potoa med zapadno obaljo Južne Amerike ter Havajskim otočjem se nahaja takozvana Ona ceanska sipina, katero so našli leta 1891. Globočina morja znaša tam manj kot 400 čevljev, a mo beh straneh te sipine pada morje navpično v globino več kot tresh milj. To je potopljena gora, ugasel ognjenik, ki se ne dviga dosti visoko, da bi mohl preko površine oceana.

Dr. J. W. Gregory, profesor geologije na vseučilišču v Glasgowu, pravi v svoji knjigi glede ustvarjanja sveta: —

Ob zapadnih obalah republik Chile in Peru je najti par zelo starodavnih skal, ležečih ob vznožju And in te skale obnem s sedimentarnim materijalom, ki ga je najti iztočno od njih, označujejo prejšnje razširjenje zemlje v zapadni smeri v Pacifični ocean. Nekateri sedimentarne skale v Andah v bližini zapadne obali obstajajo iz skladov kremenca, ki nastajajo manjši ter preidejo v pesek nadalje proti iztoku, kar kaže, da je bil vir tega materijala kopna zemlja proti zapadu sedanje obali republike Chile.

Sredozemsko morje ter morja Zapadne Indije so zadnji preostanki starodavnega oceana, imenovanega Thetys. Prvotni bazin se je zelo skrčil glede obsega, a ocean Thetys je pridobil s tem, da je dal rjstvo Atlantiškemu oceanu.

Starost Atlantiškega oceana je manj ugotovljena. Oblikovanje skal ob obrežju nam pravi, da je Pacific mogoče iz dobe Triasa, a čas, ko se je pogreznila zemlja, ki je predstavljala most med Azijo in Ameriko, je treba staviti nazaj za najmanj 100.000 let.

Raznoterosti

Nemškutarjenje v Karlovcu.

Na kolodvoru v Karlovcu imajo še zdaj postajenačelnika, ogrskega juda, ki ne zna hrvatski in ki zelo hujska proti Jugoslaviji ter ovira promet, ker ne naroča hrvatski železničarji neprestano konflikte z njim. Na hrvatske vprašanje odgovarja: "Spraeen Sie deutsch?" Ljubljanski železničarji so že sami večkrat v Karlovcu rekvirirali za lokomotivo premog, ker prihaja premog za sebnim strankam namenjen; če ga pa zahtevajo strojevodje, jim pa odgovarja: "Ja, wir sind eben in der Jugoslavia!"

POLJSKA BO IMELA SENAT.

Varšava, Poljska, 5. februarja. Ustavni odbor narodne skupščine je glasoval za stvarjenje senata, ki bo štel sedemdeset članov.

Ti greš lahko v Evropo -- ne moreš pa prinesiti Evrope sem. Lahko pa vidiš novo evropsko vojno samo za \$3.85.

Vojna je končana. Ali hočete videti stranske bitke, ki si se vralle v Franciji, Belgiji, Rusiji, Italiji, Srbiji, na Angleskem in drugih evropskih mestih? Ali hočete videti spopode med submarini in bojnimi ladijami na visokem morju? Boje aeroplanov v zraku? Dežele, vsal in mesta uničena ter cerkve razdejane? V reanici vse strahote vojne, v katero je bil zame, san vse svet.

Vse to lahko vidite v svojem lastnem domu brez stroškov, vse jasno in natančno s pomočjo našega stereoskopa, zadnje iznajdbe. Vsi ti prizori so bili vzeti na bojiščih in če gledaš nanje s stam stereoskopom, jih boš videl tako jasne kot da bili v resnici. Čitanje časopisja in knjižni ti ne more dati takega jasnega dojma kot če vidiš svoje slike skozi našo stereoskop. Ta stereoskop je kranso izdelan in jako močan. Traja več let in pogledi so nezabirani spomni na svetovno vojno.

Ta stereoskop s sestavi serijami vsebuječimi 150 slik, lahko kupiš za kratak čas za \$3.85. Vreden je najmanj \$10.000 in se ga zamore dobiti edinole od nas. To je nekaj čisto novega in zanimivega za vsak dom. Če hočeš privediti denar pošlji takaj naročilo, vredno se mu čena zvlaz. Ne pošlj denarja naprej. Pošljite samo 50 centov v stempah kot depozit, ostanek pa plačaj, ko ga boš dobil na dom. Pišite nam: UNION PRACTICAL CO., 1085 Milwaukee Ave., Dept. 128, Chicago, Ill.

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVljena
5. JULIJA 1908

INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

Glavni sedež: Denver, Colorado.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 6499 Wash. St., Denver, Colo.
Podpredsednik: JOHN FAJDIKA, Box 33, Leadville, Colo.
Glavni tajnik: FRANK SKRABEC, 4604 Wash. St., Denver, Colo.
Zapisnikar: ROBERT ROBLECK, Sta. 5, Pueblo, Colo.
Glavni blagajnik: JOSIP VIDETIČ, 4485 Logan St., Denver, Colo.
Zaupnik: FRANK ZAITZ, 514 W. Chestnut St., Leadville, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: JOHN GERM, 734 Moffat Ave.
MIHAEL KAPSCH, 508 N. Spruce St., Colo. Springs, Colo.
GEORGE PAVLAKOVICH, 4717 Grant St., Denver, Colo.

POBODNI ODBOR:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
JOHN KOCMAN, 1203 Mahren Ave., Pueblo, Colo.
FRANK CANJAR, 500-501 - 45 Ave., Denver, Colo.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

Predsednik: FRANK BOYTZ, RR. 2, Box 132, Pueblo, Colo.
FRANK MARTINJAK, Box 259, Ely, Minn.
PETER GESHELL, 4484 Wash. St., Denver, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. R. S. BURKETT, 4467 Washington St., Denver, Colo.

GLAS NARODA, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, priložbe na predsednika gl. nadzornega odbora, prepisne snodove pa na predsednika glavnega poročnega odbora.

ŠESTMESEČNO POROČILO ZAPADNE SLOVANSKE ZVEZE

OD 1. JULIJA 1919 DO 31. DECEMBRA 1919.

Št. društva	Smrt. Sklad	Bol. podpora Poškodbe	Rezerv. sklad	Str. sklad	Tiskovine Znaki	Vr. skrbnik	Poseb. Aneta	Skupaj	
1.	* 546.28	* 544.50		* 86.83	* 1.25		* 284.53	* 1,463.34	
2.	* 839.40	* 867.50	* 13.00	* 158.70	* 1.75	* 3.75	* 260.20	* 2,152.85	
3.	* 143.46	* 136.50	* 3.00	* 24.80	* 75	* 50	* 49.50	* 358.51	
4.	* 723.41	* 726.00	* 9.00	* 125.60	* 3.00	* 1.00	* 235.16	* 1,823.17	
5.	* 111.32	* 120.75	* 7.00	* 17.40	* 1.75	* 1.75	* 14.05	* 274.17	
6.	* 324.34	* 339.00	* 17.00	* 58.95	* 3.00	* 3.50	* 116.98	* 863.17	
7.	* 191.14	* 199.50	* 1.00	* 34.90	* 2.00		* 69.68	* 498.22	
8.	* 256.17	* 279.00	* 6.00	* 43.10	* 3.25	* 50	* 85.83	* 673.85	
9.	* 19.52	* 17.25		* 3.10			* 2.91	* 42.78	
10.	* 123.72	* 139.50	* 1.00	* 24.50	* 25	* 25	* 40.00	* 329.22	
11.	* 43.52	* 55.50		* 9.87			* 14.48	* 123.37	
12.	* 107.66	* 114.00	* 1.00	* 20.80	* 75	* 25	* 34.56	* 279.04	
13.	* 151.49	* 180.00	* 2.00	* 37.33	* 3.25		* 50.74	* 424.81	
14.	* 43.26	* 39.50		* 7.20	* 25		* 14.42	* 104.63	
15.	* 699.34	* 754.25	* 5.00	* 135.75	* 2.50	* 2.25	* 289.81	* 1,891.90	
16.	* 119.10	* 128.25		* 20.30	* 3.90		* 39.70	* 311.25	
17.	* 52.20	* 58.50		* 10.40			* 17.40	* 138.50	
18.	* 100.57	* 117.00	* 2.00	* 18.00	* 50	* 25	* 32.56	* 270.88	
19.	* 282.47	* 289.00	* 4.00	* 41.51	* 6.00	* 1.00	* 94.77	* 718.75	
20.	* 241.94	* 154.25		* 34.94			* 74.85	* 505.98	
21.	* 113.54	* 132.75	* 1.00	* 20.95	* 95	* 25	* 38.13	* 306.87	
22.	* 106.72	* 91.10		* 13.80	* 2.50	* 50	* 17.29	* 231.91	
23.	* 37.84	* 34.00		* 5.50			* 12.38	* 110.72	
		* 5378.36	* 5537.15	* 72.00	* 958.23	* 37.30	* 15.75	* 1898.85	* 13,897.74

Povrnjeno od posmrtnine John Levstek za iskanje dedičev po časopisih \$ 5.00
Obresti od denarja na bankah \$ 191.76
Skupaj dohodkov od 1. julija do 31. decembra 1919.... \$14,094.50

ŠESTMESEČNI STROŠKI Z. S. Z.

Plačana smrtnina	Plačana bol. podpora	Pošk. in operacije	Podpora za porode	Skupaj		
1.		* 175.00		* 675.00		
3.	* 1800.00	* 624.00	* 80.00	* 2,654.00		
4.	* 400.00	* 108.00		* 508.00		
5.	* 1100.00	* 313.50	* 40.00	* 1,453.50		
6.		* 50.00		* 50.00		
7.	* 500.00	* 21.00	* 90.00	* 611.00		
8.		* 399.00	* 50.00	* 459.00		
9.	* 50.00	* 313.00		* 363.00		
10.		* 20.00		* 20.00		
11.		* 17.00	* 20.00	* 37.00		
12.		* 21.00		* 21.00		
13.		* 77.00		* 77.00		
14.	* 800.00	* 234.00	* 10.00	* 1,044.00		
15.		* 10.00		* 10.00		
16.	* 500.00	* 776.00	* 40.00	* 1,316.00		
17.		* 61.00	* 50.00	* 111.00		
20.			* 80.00	* 80.00		
21.		* 238.00	* 20.00	* 258.00		
22.		* 322.50		* 322.50		
23.		* 161.00		* 161.00		
24.		* 78.00		* 78.00		
		* 5150.00	* 4144.00	* 425.00	* 890.00	* 10,109.00

Razni drugi izdatki.

Polletna plača gl. tajniku	\$450.00
Stanarina za šest mesecev	39.00
Tiskovine in znaki	100.50
Glasilo	120.00
Fr. Skrabec, voznja in zamuda časa na zdr. konferenco	81.03
Zamuda časa in voznja nadz. in zapisnikarja	52.38
Poštnina	5.00
Zavarovalnina proti ognju	31.10
Poprava pisalnega stroja in poprava istega	3.45
Vrhovni zdravnik, Dr. Burkert	11.00
Poročstvo gl. uradnikov	36.25
\$901.71	
\$ 901.71	

Nekatera navodila glede influence

Izdano po vladnem zdravstvenem uradu — United States Public Health Service, Washington, D. C.

Dosedaj ni še nikake zanesljive metode, po kateri bi se moglo trditi v poedinem slučaju, da gre za influenco. Na drugi strani pa je prav lahko spoznati influenco, kadar imamo več slučajev skupaj. Nasproti izbruhu običajnih kašljev in prehlajen, ki se navadno pojavljajo v zimskih mesecih, se influenza utegne pojavljati v vsaki letni dobi; tako je zadnja epidemija razsajala najhujše v Evropi v maju, juniju in juliju leta 1918. Razun tega niso v slučaju navadnega prehlajenja splošni simptomi (mrzlica, bolečine in porrtost) nikakor tako hudi ali ne nastopajo tako nenkrat ob začetku kakor ob influenci. Končno navadna prehlajenja se ne razirajo med občinstvom tako hitro in tako razsežno kakor influenza.

Večmoma se oni, ki zbolijo na influenci, čuti bolnega kar nenkrat. Čuti se slabega, boljjo ga

oči, ušesa, glava ali križ, trebuh itd. in utegne čutiti tudi bolečine po vsem životu. Mnogim bolnikom se mede, nekateri bruhaajo. Večmoma se bolnik pritožuje, da ga zebe, in s tem nastopa mrzlica, katere temperatura raste do 100 in 104 stopinj F. V večini slučajev puls bje razmeroma počasi.

Tudi na zunaj pacient res izgleda, da je bolan. Njegove oči so nekoliko krvave. Teka mu iz nosa in utegne imeti kašelj. Ti znaki prehlajenja so dokaj neznaatni, vzlie temu se on čuti bolnega in izgleda kakor tak. V nekotikih slučajih tekem zadnje epidemije se je pojavila tudi dijareja (driska).

Razun po zunanji prikazni ter po omenjenih simptomih more zdravnik ugotoviti influenco po preskusnji bolnikove krvi; našlo se je namreč, da se število belih telescev v krvi tekem te boleznine ne poveča ali le malo. Večina slučajev je navidezno infekcija dihalnih organov in je podobna nalezljivi sorti "prehlajenja". Nekaterikrat pa ti dihalni simptomi popolnoma manjkajo in pacient čuti porrtost, slabost, bolečine po udih in nekaj mrzlice. V drugih slučajih je zopet driska glavni simptom.

Navadno traja mrzlica štiri do pet dni in bolnik okreva. Ali doim je razmerje smrti navadno nizko, je epidemija nekje hujsa in slučaji smrti so bolj pogosti. Ako bolnik umre, je to navadno posledica razvoja influence v pljučnico (pneumonia) in druge komplikacije.

Ako mislite, da imate "flu" idite v posteljo in poklicite takoj zdravnika.

Skrb

Narodna pripovedka iz Roža.

Mogočen cesar se je peljal mimobistro pamet in s to priden po celnem svetu, pa me nobena skrb ne uže, ker nimam ničesar izgubiti. Le brez skrbi bodi, cesarju bom že jaz odgovoril, da bo prav!"

Gospodar se je na to zanesel. Potovalca je dobro gostil in ko

dina sveta, koliko mesece tehta in koliko sem jaz vreden? Če tega ne uganem, izgubiš vse svoje premoženje."

Cesar odide, gospodar pa živi zadovoljno dalje in preudarja, da bo časoma že prišla pametna misel. Saj eno leto je dolgo. Ali čas je tekel, misli pa le ni bilo.

Gospodar je postajal zamišljen, prejšnje veselje je izgnilo in zadovoljnost je nadomestila skrb. Zato je dal napis s hiše odstraniti. Leto se je hitro bližalo koncu, uganke pa gospodar ni mogel rešiti kljub temu, da je o stavljenih vprašanjih noč in dan premišljeval in pri tem popolnoma zmedel.

Nekega dne pride vesei potovalca, vpraša gospodarja, kakšna skrb ga teži, da tako slabo izgleda, in ko mu ta svoje težave pojasni, reče veselo:

"Glej ga bogataša v skrbeh! Meni Bog ni dal drugega kakor bistro pamet in s to priden po celnem svetu, pa me nobena skrb ne uže, ker nimam ničesar izgubiti. Le brez skrbi bodi, cesarju bom že jaz odgovoril, da bo prav!"

leto preteče, stopi ta pred cesarja, se izda za gospodarja in odgovori:

"Kje je sredina sveta, vprašaš? Nikdo ni zmeril in nikdo ne ve! Toda v Ljubljani stoji lipa, ta je na sredi votla in tam je sredina sveta. Tudi meseca ni nikdo tehtal! Cel mesec tehta funt, pol meseca pol funta in krajeje eno unco. Koliko da si ti vreden? Cesar nad vse cesarje in kralj čez vse kralje je bil prodan za trideset srebrnikov, tebe pa cenim kvčjemu na devetindvajset."

Cesar je bil z odgovorom zadovoljen in je odšel; skrb pa je odšla od hiše.

Zapisal dr. Josip Šašel.

NASVET MLADEMU PISATELJU.

— Da. Agissiz priporoča pisateljem, naj jedo ribe, kati fosfor ki se nahaja v ribah, dela možgane. V toliko imate popolnoma prav. Ne morem vam pa pomagati do sklepa, glede množine ribje hrane, katero potrebujete. — vsaj z natančnostjo ne. Če spada spis

ki ste mi ga poslali, v vrsto vaših povprečnih del, bi bilo po mojih mislih treba za vas par kitov, ki bi jih potrebovali v sedanjem času. Ne ravno največje vrste, temveč enostavno dobre, srednje vrste kitov.

Najlepša žena na Francoskem.

Pariško kinematografsko društvo hoče v "Journalu" s plebisaitom rešiti vprašanje, katera žena je na Francoskem najlepša. Razpisanih je več nagrad. "Journal" bo prinašal vsak dan po eno sliko žen. Konec tedna se pokaže v kinu občinstvu vseh sedem slik in ono izbere najlepšo. Tako bo sedem nedelj zaporedoma. Osmo nedeljo se pokaže v kinu vseh sedem zmagovalk s prejšnjih nedelj in občinstvo izbere izmed njih ono, ki se mu bo zdelo najlepša žena na Francoskem.

Edina rešilna pot.

Pek: — Na vsak način moram zemljam ceno zvišati. Bolj majhnih ne morem več peči!

Najzanimivejše, najcenejše in najbolj popularno čtivo vam je na razpolago.

Slovensko-Amerikanski Koledar je izšel za leto 1920.

Veliko več slik kot prejšnja leta. Najbolj izbrani članki, opisi, razprave, povesti, šale, zanimivosti.

Stane 40 centov.

Izrežite ta kupon, pridenite za 40 centov štempsov ter pošljite nam.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Tempotom naročam Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1920 ter prilagam za 40 centov štempsov.

Ime

Naslov

Mesto in država

SKUPNI PREGLED DOHODKOV IN STROŠKOV.

Skupni dohodki od 1. julija do 31. decembra 1919	\$14,094.50
Imovina v gotovini dne 30. junija 1919	\$20,917.71
Skupaj	\$35,012.21
Skupni izdatki od 1. julija do 31. decembra 1919	\$11,010.71
Preostanek v blagajni dne 31. decembra 1919	\$24,001.50
Denar je naložen na sledečih bankah:	
U. S. Liberty bonds, prva izdaja	\$ 1,000.00
U. S. Liberty bonds, tretja izdaja	4,000.00
U. S. Liberty bonds, cetrtja izdaja	6,000.00
U. S. War Saving Stamps	830.00
Colorado National Bank po 4 odst.	3,000.00
First Nat. Bank, Denver, Colo., po 4 odst.	2,000.00
Denver Nat. Bank, Denver, Colo., po 4 odst.	2,000.00
Denver Nat. Bank, Denver, Colo., po 4 odst.	1,000.00
Denver Stock Yard Bank, po 4 odst.	1,000.00
Skupaj na obrestih	\$18,830.00
Denar na čekovnem prometu Colo. Nat. Bank	\$ 5,171.50
Skupaj	\$24,001.50
Denar je razdeljen po skladih takole:	
Smrtninski sklad	\$11,740.96
Bolniški in poškodbeni sklad	\$ 8,295.66
Rezervni sklad	\$ 3,323.94
Upravni sklad	\$ 640.94
Skupaj	\$24,001.50

Spodaj podpisani glavni nadzorniki Zapadne Slovanske Zveze zbrani pri reviziji knjig Zapadne Slovanske Zveze v Denver, Colo., dne 25. in 26. januarja 1920, izjavljamo, da smo dobili knjige in drugo poslovanje v lepem redu. Nadaje izjavljamo, da je predstojee poročilo pravo ter resnično, kar tudi potrjujemo s svojimi podpisi, pred javnim notarjem.

Denver, Colo., 26. januarja 1920.

John Pokatz, predsednik. Frank Skrabec, tajnik.
Joseph Videtič, blagajnik.
John Gern, I. nadzornik. Mihael Kapsch, II. nadzornik.
George Pavlakovich, III. nadzornik.

Signed and sealed this 26th day of January 1920 in my presents.
(SEAL).

My Commission expires March 1921.
Daniel Klein, Notary Public.

GOZDNI ROMAR

FRANCOŠKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

(Nadaljevanje.)

V resnici je bilo čuti v nočni tišini žalostno in zategnjeno skovikanje sove.

— So še nadalje, ki odgovarjajo na to. Videti je, kot da je cela tropa na tej strani.

— Lahko pa so tudi spoznavala znamenja, — je odvrnil Kanadeec, ki se je navadil čitati v vseh glasovih stepe resnični pomen, ki ga lahko imajo. Sove so nekako take narave kot orli ter žive le redkokdaj v družbi. Na vsak način je značilo to združenje njih prijateljev ali pa sovražnikov.

Strel, ki je bil približno tako oddaljen kot skovikanje sove, je pretresel oba loveca, ne da bi pojasnil njih dvomov.

— Jaz ne poznam zvoka te puške, — je rekel Bois-Rose. — V vsakem slučaju pa je sovražnik tukaj. Naj je to puška Komanča ali Apača, midva ne smeva slediti dvojnemu sklepu.

Po teh besedah je odšel Kanadeec, kateremu sta sledila ostala dva loveca, hitrih korakov v smeri, iz katere je prišel pok. Komaj so korakali par minut, ko so se naštefi dvanajst nadaljnih, ki so prihajali, da se vrš tam obupen boj.

— Le počasi, Pepe, — je reke Kanadeec. — Nujno potrebno je, da nas ne zgreše naš trije zavezniki, če bi se hoteli umakniti do nas. Mi nimamo nobenega spoznavnega znaka s Komanči. To je bila velika napaka katero moramo sedaj popraviti kot pač moremo. Vsled tega ne pojdemo po indijanskem načinu drug za drugim, temveč drug poleg drugega in sicer dosti narazen da se lahko dogovorim.

Loveci so sledili nazoru Bois-Roseja ter se oddaljil drug od drugega toliko, da so predstavljali stoipetdeset korakov dolgo črto, katero so morali njih zavezniki prekoručiti, če so hoteli dospeti na določeno zbirališče.

Šli so hitrih, enakomernih korakov proti mestu, kjer je bilo čuti še nadalje strele. Gayferos je tvoril središče, dočim sta se nahajala Bois-Rose in Pepe na vsakem krilu. Med oba loveca postavljeni gambusino je moral vsled tega iti paralelno z njima.

Bois-Rose je bil prvi, ki je čutil na svojih licih sveži zračni tok. Par korakov naprej je zapazil skozi grmičevje površino vode, ki je molče nosila naprej debela, vržena v vodo. Iz tega je sklepal, da se vrši boj na neki sami ali na bregovih. Zopetni, nenadni strel, kojega odsev je zapazil za sekundo na površini vode, je potrdil gozdne romarja v njegovih domnevanjih.

Pohitel je torej naprej, ne da bi se oddaljil od črte, ki je tekla paralelno z reko. Bojni krik, ki se je dvignil pred njim in o katerem je domneval, da je oni mladega Komanča, je napotil Kanadeec, da je poklical k sibi Pepeta in Gayferosa, katerima je rekel, naj pobite vsi trije Rayon Brulantu na pomoč, kajti pozicija slednjega mu je bila natančno znana.

Trikратно lajanje, kot da prihaja od preplašenega šakala, je bilo dogovorjeno znamenje za združitev.

Bois-Rose je prvi zalajal in Španec mu je odgovoril. Bois-Rose je zalajal še enkrat in Pepe je odgovoril veliko bližje.

Kanadeec pa ni mogel končati tretjega lajanja. Komaj je pričel, ko mu je zamrl glas v grlu.

Dve močni roki sta stisnili skupaj njegovo grlo, dočim so se sredi skupine črnih teles, ki so kot vrstla iz zemlje, zablesteli noži pred njegovimi očmi. Trenutna, od nenadnega presenečenja povzročena slabost in bilo bi po Bois-Roseju. Neustrašeni lovec pa je bil pač lahko za trenutek presenečen, a ne prestrašen. S silnim skokom nazaj je potegnil s seboj Indijanca, kojega roki sta ga skušali zadržati.

Z leve roko držati puško pred seboj ter z desno prijeti za grlo svojega nasprotnika ter ga kot mrtvega vreči na tla predse, to je bila za velikana stvar trenutka. Bois-Rose je potegnil sapo vase ter zaklical z grmičevnim glasom:

— Na pomoč, Pepe!

Obenem pa je težko kopito njegove puške zagrmelo na glavo drugega sovražnika, ki je padel na tla, da ne vstane nikda rvesč. Grmičevje poleg njega se razganilo in pred njim je stal Pepe.

— Ta pes ne bo več lajal, — je rekel Pepe, ki se je sklonil nad Indijanca ter mu prerezal vrat.

— Za božjo voljo, ti izgubljaš čas, — je rekel Kanadeec. — Ali sem mogoče vajen zadeti, ne da bi ubil?

Pri teh besedah je nameril na enega izmed bežečih Indijancev in Pepe je storil isto. Oba strela sta padla istočasno a brez uspeha. Apači so ravno izginili za grmičevjem. Ko sta oba razočarana loveca planila za njimi, so planila tri črna telesa v vodo ter izginila pod debli ki so plaval v reki.

— Z vragom bi moralo iti, če se bodo od tam izmotali, — je rekel Pepe, ki se je hotel tolažiti na ta način.

— Naprej, tjakaj! — je vzklikal Kanadeec v trenutku, ko se jima je pridružil Gayferos ter je na nasprotnem bregu galopirala skupina indijanskih jezdecev. — Tam nas potrebujejo.

Par strelav je bilo še vedno čuti, a pomešanih z bojnim krikom ki je skoro prevpil streljanje.

— Ali čuješ bojni krik tega neustrašenega mladega moža? — Da, — je odvrnil Pepe. — Tudi mi bomo dvignili svojega. — Nato pa so vrgli, kot junaki starih časov, svoja imena v bojni meč.

— Orel Snežnih gora, — je zakričal Bois-Rose s strašnim glasom.

— Oponašalec, — je tulil Pepe, ki je skušal pri tem oponašati ptica, kojega ime je bil dobil radi svojega ostrega jezika.

Edinole Gayferos ni dvignil svojega bojnega krika ter ni izustil svojega strašnega imena "Krvava glava". Ubogi gambusino je ves preplašen začel to tulenje, ki ga je spominjalo na izgubo svojih laster na strašni strah, katerega je preстал takrat. Šele počasi se privadi človek na ogenj tega moža proti nožu.

Drugi glasovi so ponavljali ta imena, dočim so šli trije loveci krog ovinka reke. Tam so bile njih oči presenečene od novega pri-zora.

Reka je bila na tem mestu stisnjena med dva bregova, ki sta se dvigala nekako štirideset čevljev nad površino vode ter bila odaljena drug od drugega komaj šest čevljev.

Vse je kazalo, da sta se oba bregova nekoč držala skupaj, da pa je moral kak potres napraviti razpoko in da je reka preje tekla skozi podzemeljski kanal.

To je bila ožina. Loma je živahno osvetljevala višek obeh strmih bregov in novdošli so lahko videli, kaj se godi na tem oboknu, ki je bil raztrgan kot da je zidar pozabil vdeliti zadnji kamen.

To, kar se je dogajalo pred očmi obeh lovecev, se je vršilo tako hitro, da so mogli loveci le z očmi slediti dogodkom. Na eni strani raztrganega oboka je skušal neki vojniki preskočiti prostor nad reko.

— Stoj, stoj, Komanč! — je zakričal Kanadeec, ki je s Pepetom pred zopet basal svojo puško. — Prepušti stvar meni. Tukaj sem!

Influenca

S povratno epidemijo je influenza nevarna. Ščitite samega sebe in družino s tem, da zagotovite zdravje. Prva znamenja so: vnetje oči, nahod, bolečine v križu, glavni in mišični, mrz, urazica in splošna utrujenost. Kot obrambo in prvo zdravljenje priporočamo naslednje: Izpirajte grlo in nos z Severovim Antiseptikom. En del ga uporabite s tremi deli gorke vode. V slučaju mrzlice ali mraza vzemite eno Severovo Tableto zoper prehlad in gripo. In ponavljajte to vsake tri ure, dokler se ne izboljšate. Dobro se pokrite. Če v enem dnevu ne boste zdravi, pokličite zdravnika in se ravnajte po njegovih navodilih. Ta zdravila vam bodo zelo po-magalna, da se boste varovali proti epidemiji in vsled tega jih morate imeti vedno pri rokah. Napredaj v vseh lekarnah po sledečih cenah:

Severov Antiseptol, 35 centov in 2 centa takse.
Severove Tablete Zoper Prehlad in Gripo, 30c. in 2c. takse.
Severov Pulver za Pljuča, 25 in 50c. ter 1 in 2c. takse.
Če ne morete dobiti pri lekarnarju, jih naročite naravnost od

W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa

Rayon Brulant, kajti on je bil eden izmed obeh vojnika, je za trenutek obstal vspricho krika svojega zaveznika. Ta trenutek je za-dostoval za drugega indijanca, ki je skočil z enim skokom preko pre-pada ter padel na svojega nasprotnika, pri čemur je zaklical:

— Antilopa zna skakati dalje!
Bois-Rose je ravno hotel ustreliti, a v tem boju moža proti mo-žu je bilo nemogoče vzeti Apača na piko in trem lovecem ni preostalo nič drugega kot biti n-mac priče naporov obeh vojnika, da pahmeta drug drugega v prepad. Ta boj ni trajal dolgo ter se končal kot se je moral končati, naureč s tem, da sta oba vojnika padla v vodo.

(Dalje jutri.)

TRIJER UBITI IN SEDEM RA-NJENIH V BOJU Z DESPERA-TOM.

Pine Bluff, Ark., 7. februarja. Mejni detektiv Lynn, Mrs. Sam Soltz in neki črncec so bili ubiti in sedem jih je bilo ranjenih, ko so se neki George Wicks, potem ko je ustrelil Lynna in črca, za-barikadiral v neki hiši ter več kot tri ure zadrževal od sebe poso, ob-stoječo iz več sto mož.

Konečno je padel pod kroglja-mi množice, a šele potem, ko so prižigali hišo.

Truplo ustreljenega so nato vlekli po mestnih ulicah dečki in odrasli.

DEBRO ZASTRAŽENI ZAMO-REC.

Lexington, Ky., 8. februarja. Dones se bo začela v Fayette so-doben obravnava proti zamoru Williamu Rocketu ki je onesostil in osmrtil desetletno Genovo Had-son. Sodišče straži tristo vojakov z avtomatičnimi puškami. Oblasti se boje, da bi se množice ne pola-sila zamorca ter ga linčala.

NEVADA ZA ŽENSKO VOLIL-NO PRAVICO.

Reno, Nevada, 7. februarja. — Zakonodajna Nevada je danes v posebni seji odobrila amendment k zvezni ustavi, tikajoče se ženske volilne pravice. V senatu je bil sklep soglasen, v poslanski zbor-nici pa je bil le en butelj proti temu.

POZOR, ROJAKI!

v okolici Milwaukee, Wis. Kdor ima napredaj par akrov rodovitne zemlje blizu tovarn, so-le in cerkve, naj oglasi v tem listu, da se domenimo.

POZOR, ROJAKINJE!

Katera je lepa, čedna kuharica, de-le ali pa vdova z enim otro-kom, stara od 25 do 40 let in je de-la gospodinja, naj se zglesi na doli navedeni naslov. Jaz sem odlovec srednje starosti in imam dva sina od 9 do 13 let stara. Nje-na naloga bi bila oskrbovati do-vo-žo in otroka. Prava dobi do-bro mesečno plačo, pa kaj bo čis-ti in debelika pri kokoših in pu-rah? Ji pustim tudi polovico, ta-ko da bo sama svoja bosovka. Ka-teto veselji, naj se oglasi na: John W. C., Box 72, Brooksville, Fla. (10-11-2)

NAPRODAJ JE KOVAČIJA

Z vsem orodjem in dvanajstimi vspehovnimi stroji. Obratuje se z električno. Zaslužek dober. Ku-pnja lahko dva v kompaniji v pri-rodnem mestu v Pennsylvaniji. Pre-la se zaradi odhoda v stari kraj. Katerega veselji, ima priliko kupiti po nizki ceni. Za pojasnila se je obrniti na: Kovačija, Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (10-12-2)

Elektrika v službi dločncev.

Veliki zločinci zadnjih let se poslužujejo pogosto elektrike pri izvrševanju svojih činov. Neki dan je prišel k milijonarju Beuton-u neki mlad gospod, ki mu je razlagal, kako dobro učinkuje elektrika pri revmatizmu. Pokazal je nov aparat, katerega je bil Beuton ves vesel, ker je trpel že dolgo časa na revmatizmu. Poset-nik postavi Beutonov aparat na ra-meno. Sledil je električni udarec in Beuton se je onesvestil. Zločinec je pobral denar, ki ga je našel pri Beuton-u, par tisočakov, ter nato izginil.

NOVO! — NOVO!

Pazite na najnovejše ravnokar dogotovljene prave, najglasnejše Columbia gramofone v tem listu! V par dnevih bomo dali sliko v list. Cena bo samo \$32.50.

Vsem onim, koji so od nas naročili kranjske plošče, naznanjamo, da v par dnevih jih dobimo in takoj pričenmo razposiljati vsem. Pozdrav in hvala vsem!

IVAN PAJK,
24 Main St., Conemaugh, Pa.
(10-12-2)

Rad bi izvedel za moja prijatelja

ANTONA BOŠTJANČIČ podo-mače Doganov iz Gornjega Ze-muna in FRANKA ŠTEFANIČ iz Male Bukovec, oba blizu Hirske Bistrice. Prosim cenjene rojake širom Amerike, da mi ja-vijo nju naslov, za kar bom zelo hvaležen; ako pa sama čitata ta oglas, naj se mi takoj oglasita, ker m'slim odpotovati v staro domovino, zato bi rad znal nju naslov. — Frank Vičič, Box 540, Sheffield, Pa. (10-11-2)

Rad bi izvedel za svoja prijatelja

JOHNA ŽAKELJ in MARTI-NA ČIČ. Oba sta doma iz obče-ne Hrenovce na Notranjskem. Prosim cenjene rojake, ako ka-teri ve za njun naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sama ja-vita na spodnji naslov. Prvemu imam poročiti nekaj iz starega kraja in še nahaja nekje v Westmoreland, Pa. — Aloysius Debeve, Box 32, Dodson, Md. (10-11-2)

Rad bi izvedel za moje sestro

MARY RENKO. Pred enim le-tom se je nahajala v Clevelan-du, Ohio, sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Prosim cenjene roja-ke, da jo opozore na ta oglas, da se mi oglasi na sledeči na-slov: Anthony Prime, R. F. D. Box 150, Vandalia, Ohio. (10-11-2)

Rojake v italijanskem ujetništvu

prosim, da mi poročajo, če kdo ve za mojega brata MELHIO-R GROSSELJ. Doma je Doba in po poklicu mesar. Ujet je bil meseca oktobra 1918 in od ta-krat ne vemo nič za njega. Če pa sanu čita, me bo pa še naj-bolj veselilo, če mi piše. — Jo-hanna Medved, 421 East 15 St., New York, N. Y. U. S. America. (10-11-2)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srecem naznanjam vsem znaneem in prijateljem širom A-merike žalostno vest, da je kruta smrt pobrala iz naše srede po kratki in mučni bolezni, previde-nega s svetotajstvi za umirajoče, soproga oziroma očeta

ALOJZIJA KOLARIČ.

Umrl je dne 31. januarja ob 9. uri 15 minut zjutraj pri polni za-vesti do zadnjega v starosti 38 let in 8 mesecev. Pogreb se je vršil dne 2. februarja ob 2. uri popol-odne na katoliško pokopališče na 75. St. v Gary, Ind. Pokojni je bil rojen pri Sv. Bolfenku v Jastrebi-cih.

Tem potom se iskreno zahvalim društvom Slov. Nar. Podp. Jed-note, Jugoslov. Kat. Jednote ter Modern Woodmen društva št. 121 in tudi Cloverleaf za prekrasni, kriz iz evetlice, ki ga je dobil za zadnji spomin, kakor tudi hvala za obilo vdeležbo pri pogrebu. Srčna hvala vsem, kateri so mi stali na strani v mojih mučnih urah ter mi pomagali za časa bo-lezni, kakor tudi onim, ki so ga spremili k zadnjemu počitku.

Naj Ti bo lahka ameriška zemlja, nepozabni sprog in oče, po-čivaj v miru! Tvoj duh pa bo ži-vel vedno med nami v trajnem spominu in molitvah, kajti mi so-prog, oče si bil, za nas si prav le-po skrbel; za ves trud, trpljenje mi'o Bog Ti vedno daj plačilo! Na svidenje nad zvezdami!

Zalujoci ostali v Gary, Ind.: Ana Kolarič, rojena Zadravec, soproga.

Franc in Bogom'r, sinova. Terez ja Šitar, rojena Kolarč, sestra.

Franc Šitar, svak. Janez, Jožef, Franc in Pavel, njeni brati.

V starem kraju zapušča: očeta, mater, 2 brata in 1 sestro. (9-10-2)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Z žalostnim srecem naznanjam vsem znaneem, prijateljem in so-rodnikom, da me je za vedno za-pustil moj soprog

JOHN OBERCH.

Umrl je dne 30. januarja 1920 v starosti 31 let. Doma je bil iz vasi Mladevina, fara Šmarjeta na Dolenjskem. V Ameriki je bival 19 let. Bolan je bil samo pet dni. Vzrok smrti je bila pljučnica. Po-kojni je bil jako priljubljen v tej naselbini ter je pripadal k dvema tukajšnjima društvoma, namreč k št. 3 Slov. Svobodomiselnega Pod-porne Zveze in k št. 59 Slov. Nar. Podp. Jednote.

Na tem mestu se najiskrenejše zahvaljujem obema društvoma za krasne vence, kakor tudi za ob-isk in krasno spreved, katerega sta mu oba društva priredila. Pri-srčna hvala tudi gospodu in gos-pi Machek za krasno šopko, ka-kor tudi gospodu Komp in gos-podu Kukman. Lepa hvala tudi onim, ki so ranjskemu stali na strani ob njegovi bolezni in smrti, ter ga spremili k zadnjemu počitku.

Obenem tudi naznanjam, da je 13 dni poporej t. j. 17. januarja za vedno v Gospodu zaspala nje-gova mati

MARY HOČVAR,

stara 56 let, doma iz vasi Mlade-vina, fara Šmarjeta na Dolenj-skem. Bolehala je skozi 4 leta na vedenici. Tu v Ameriki zapušča dva brata, eno sestro in več sorod-nikov, kakor tudi zalujočega so-proga. Tudi tu izrekam najprisrč-nejšo zahvalo gospej A. Machek za krasen šopek, kakor tudi vsem, kateri so spremili rajnico k zad-njemu počitku.

Vama, ki sta nas zapustila, pa kličemo: Na svidenje nad zvez-dami!

Zalujoci ostali
Josephine Oberch, soproga.
Mary, stara 11 let, Josephina, 10 let, John, 8 let, Anna, 4 leta, Ivanka, 3 leta, otroci.
De Pue, Ill., 6. februarja 1920.
Box 371.

Rad bi izvedel za JOHN A NE-RIT.

Doma je izpod Slevnice pri Cerknici. Od njegovih star-šev imam pismo iz stare domo-vine, zato naj se oglasi na na-slov: John Ottoničar, Box 728, Richwood, W. Va. (10-11-2)

NAZNANILO IN VABILO.

Sheboygan, Wis.

V nedeljo dne 15. februarja bo v cerkveni dvorani dramatična predstava "Kmet in vrag". Poleg te bo še precej drugih točk, tako da bo obširen program. Prebitok te predstave bo poslan na Ameri-can Yugoslav Relief v New Yorku za pomoč bednim otrokom v Ju-goslaviji.

Po vseh slovanskih naselbinah se prirejajo dobrodelne predstave ali veselice, zato gotovo tudi She-boygančani nočemo biti zadnji. Želeti bi bilo, da se na ta dan zbe-re cela zavedna naselbina in pri-speva vsaj nekaj za lačno in raz-trgano mladino v stari domovini.

Čeprav je to predstavo aranži-ralo žensko društvo "Kraljica Majnika", bo prebitok iste poslan v imenu sheboyganških Jugoslo-vanov. Vabimo torej prav prisrče-no vsa tukajšnja slovenska in hr-vatska društva, da se polnoštevil-no vdeležijo. Pri poročamo se pev-skemu društvu "Danica" za vde-ležbo in sodelovanje. Radi pom-anjkanja časa ni bilo mogoče vsa društva uradno obvestiti; za-to prosimo, naj to povabilo zado-stuje.

Začetek je ob pol 8. zvečer. Za žensko društvo "Kraljica Majnika"

Mary Priland, tajnica.
(9-10-2)

Rad bi izvedel, kje se nahaja

MA-TIJA PEROVŠEK. Doma je iz vasi Junče, pošta St. Gregor Ortenek. Prosim cenjene roja-ke, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga sporoči, za kar mu bom zelo hvaležen; če pa sam bere ta oglas, naj se mi javi, ker imam zelo važne stvari spro-čiti iz starega kraja. Moj na-slov je: Anthony Jelenc, 611 West 3. St., Leadville, Colo. (9-10-2)

Iščem svoja dva prijatelja

FRAN-KA BAŠA, podomače Kovačev, in JOŽEFA JAKSETIČ, podo-mače Venelov iz Podgraj pri Hirski Bistrici. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sama oglasita, ker poročati nji-ma imam nekaj važnega iz sta-rega kraja. — John Poklar, Box 741, Marquette, Mich. (7-11-2)

IŠČEM DOBRE DOGARJE.

Plačam visoke cene in imam najbolj ši les v Texas. Napravite lahko dva-kratk toliko kot pa dugje v močvirjih, ker ne morete delati več dni po vsakem dežju. Moj les je na visokem in nikdar priplavljen. Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn. 24x

VABILO

na plesno in maškarnado vesel'co, katero prirede slovenska dekleta v Thomasu, W. Va., 17. febr. t. j. na pustni večer v Mirkent dvorani. Se vljudno vabi vse rojake in rojakinje v tej okolici, kakor tudi vsa društva, ker smo tudi me dekleta pri vsaki taki prireditvi na razpolago, torej upamo, da nas boste v obilnem številu posetilii. Čisti dobiček je namenjen za cer-kev. Svirla bo izvrstna sloven-ska harmonika, zatorej se bo prav podomače sukalo. Smeha in zaba-ve ne bo manjkalo. Najlepša ma-škara dobi tudi nagrado. Začetek ob 6. uri zvečer. Vstopnina za moške 50¢, za ženske 25¢. Na ve-selo svidenje 17. febr.! Odbor.

(9-10-2)

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIM BOLEZNI
644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam je zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vam morem popolnoma razumeti in spozna-ti vašo bezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Sko-zi 23 let sem pridobil posebno skušnju pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrl pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljene kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, in-padanje las, bolečine v koseh, stare rane, živčne bolezni, oslablost, boleznj v mehuru, ledcah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žila, naduha itd.

Uradne ure so: V ponedeljek, uredah in petkih od 9. ure zjutraj do 5. uro. V torek, četrtek in sobotah od 9. ure zjutraj do 5. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDEJE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmace, da vas razumajo. Jaz znam hrvatsko in če iz starega kraja, zato vam lažje zdravim, ker vas razumem.

Cosulich Line
Direktna pot na Grsko in v Trst
Parnik Belvedere odpluje 10. februarja
Parnik President Wilson odpluje 6. marca
Parniki odpljujejo od pomola 7. v vnožju 41. ulice, 60. Brooklyn
Za cene in druge informacije se obrnite na
PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

Iščem svoje sestre sina FRANKA ŽAGAR ŠKERJANC. Prosim, da se mi sam javi, ali pa če kdo ve za njegov naslov, naj mi naznani, za kar mu bom hvaležen. Jacob Žagar Škerjanc, Box 1, Liberty, Texas. (9-10-2)

Iščem svojo teto FANNIE SLAP-NIČAR. Doma je iz Ihana, po-domnače Kmetova. Prosim cenj-rojake, če kdo ve za njen na-slov, da ga mi naznani, ali naj se pa sama javi. Pred nedolgo se je nahajala v Mollinauer, Pa. Johanna Pogachar, 421 East 15. St., New York, N. Y.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

imajo v našem uradu sledeči:

JOŽEF GORNIK od žene iz Martinjaka. Svoječasno je bil v Clevelandu, Ohio, na 1422 East 55. St.

ALOJZIJA MIKLIČ, omožena SMITH, od svoje hčere Antonije iz Drage.

ANA POJE od Franjice Zbaš-nik iz Čabra. Svoječasno je bila na 212 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

LOUIS MODERC od Giovanni Modere iz Gorice ter od brata in svaka.

JOHN GALIAN od Mijo Ceti-na iz Petrinja na Hrvatskem.

FRANK GABRENJA od Fran-čiške Gabrenja iz Martinjaka.